

ÎNCHEIERE

19 mai 2021

mun.Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Scutari Ecaterina, reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Scutari Ecaterina împotriva Agenției Servicii Publice, Centrul Multifuncțional Serviciul Acte Stare Civilă Anenii Noi, terț Scutari Mihail, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale, cu privire la repunerea în termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ, anularea actelor administrative, obligarea emiterii actului administrativ individual,

împotriva deciziei din 19 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 09 decembrie 2019, Scutari Ecaterina a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Servicii Publice, Centrului Multifuncțional Serviciul Acte Stare Civilă Anenii Noi, terț Scutari Mihail, cu privire la anularea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ individual.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în luna decembrie 2018 s-a prezentat la Centrul Multifuncțional Serviciul Acte Stare Civilă Anenii Noi, amplasat în or. xxxx, str. xxxx, unde, conform tichetului eliberat s-a adresat funcționarului public de la ghișeu, Sîrbu Mia, cu solicitarea eliberării certificatului de divorț. A prezentat încheierea din 02 noiembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, cu mențiunea că este irevocabilă, prin care s-a dispus desfacerea căsătoriei între Scutari Mihail și Scutari Ecaterina încheiată la 01 august 2008 la Primăria Roșcani, r-l Anenii Noi și trecută în Registrul de evidență a actelor de stare civilă sub numărul 10.

A menționat că funcționarul public a refuzat să-i elibereze certificatul de divorț sub pretextul că încheierea din 02 noiembrie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, cu mențiunea că este irevocabilă, nu poate constitui temei pentru eliberarea certificatului de divorț, din motiv că titlul hotărîrii judecătorești poartă denumirea de

încheiere, iar certificatul de divorț poate fi eliberat doar în temeiul hotărârii judecătorești. Funcționarul public a reținut încheierea și i-a comunicat că se va consulta cu superiorii săi și ulterior o va contacta în vederea soluționării cererii.

Reclamanta a relatat că funcționarul public nu și-a respectat angajamentul asumat nici după sărbătorile de iarnă. La 24 ianuarie 2019, a contactat-o pe Sîrbu Mia și s-a prezentat la Centrul Multifuncțional Serviciul Acte Stare Civilă Anenii Noi, la ghișeu, unde Sîrbu Mia i-a comunicat că s-a consultat cu superiorii săi și nu poate elibera certificatul de divorț în temeiul încheierii irevocabile a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 02 noiembrie 2018, deoarece certificatul de divorț poate fi eliberat doar în temeiul hotărârii judecătorești.

Funcționarul public contrar art. 11 din Legea privind actele de stare civilă nr. 100 din 26 aprilie 2001, nu a comunicat petentei un refuz în formă scrisă din care să rezulte în mod explicit motivele refuzului. Or, potrivit art. 11 alin. (2) din Legea menționată, la cererea persoanei căreia i s-a refuzat înregistrarea actului de stare civilă sau înscrierea unei mențiuni pe acesta, persoana responsabilă din cadrul organului de stare civilă este obligată să-i comunice în scris motivele refuzului.

Reclamanta a invocat că începînd cu luna decembrie 2018 nu-și poate realiza dreptul de a primi certificat de divorț de la IP „Agenția Servicii Publice” doar pentru faptul că hotărîrea judecătorească prin care a fost desfăcută căsătoria este intitulată încheiere.

Cu referire la cererea de repunere în termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ, reclamanta a indicat că a fost pur și simplu înșelată de fostul soț Scutari Mihail, care după depunerea cererii prealabile i-a promis că se va prezenta benevol la oficiul de stare civilă pentru a depune declarația comună de divorț, însă nu și-a respectat promisiunile făcute. Nu a dorit inițierea procesului de judecată și la sfîrșitul lunii noiembrie 2019, a înțeles că fostul soț Scutari Mihail nu a avut intenția de a se prezenta la oficiul stării civile pentru a depune benevol declarația de divorț.

Consideră că IP „Agenția Servicii Publice” Serviciul Acte Stare Civilă Anenii Noi, ilegal a refuzat de a elibera certificatul de divorț în temeiul încheierii irevocabile a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 02 noiembrie 2019. Or, nerespectarea unei hotărâri judecătorești irevocabile pe lîngă răspunderea materială pe care o implică, atrage și răspundere contravențională, după caz, răspunderea penală a funcționarilor care nu recunosc caracterul obligatoriu și executoriu a unei hotărâri judecătorești.

A solicitat reclamanta repunerea în termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ în temeiul art. 210 coroborat cu art. 65 din Codul administrativ, obligarea IP „Agenția Servicii Publice” Serviciul Acte Stare Civilă Anenii Noi de a elibera, certificatul de divorț în temeiul încheierii din 02 noiembrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central și repararea prejudiciului material cauzat prin refuzul ilegal de a elibera certificatul de divorț prin compensarea tuturor cheltuielilor de judecată în sumă de 4000 de lei.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta a concretizat pretențiile, solicitînd repunerea în termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ în temeiul art. 210 coroborat cu art. 65 din Codul administrativ, anularea ca fiind ilegală și neîntemeiată decizia IP „Agenția Servicii Publice” Serviciul Acte Stare Civilă Anenii Noi nr. 152 din 29 ianuarie 2019, prin care au fost respinse solicitările reclamantei de eliberare a certificatului de divorț în temeiul încheierii irevocabile a

Judecătoria Anenii Noi, sediul Central din 02 noiembrie 2018, anularea deciziei IP „Agenția Servicii Publice”, Serviciul Acte Stare Civilă Anenii Noi nr. 1668 din 15 august 2019 precum și a deciziei IP „Agenția Servicii Publice” nr. 01/S-530/19 din 28 august 2019, prin care au fost respinse cererile prealabile ale reclamantei de eliberare a certificatului de divorț în temeiul încheierii irevocabile a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central din 02 noiembrie 2018, obligarea IP „Agenția Servicii Publice” Serviciul Acte Stare Civilă Anenii Noi de a elibera reclamantei, certificatului de divorț în temeiul încheierii irevocabile a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central din 02 noiembrie 2018, repararea prejudiciului material cauzat prin refuzul ilegal de a elibera reclamantei certificatului de divorț prin compensarea tuturor cheltuielilor de judecată din contul IP „Agenția Servicii Publice” în beneficiul reclamantei, Scutari Ecaterina, inclusiv cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4000 de lei.

Prin hotărârea din 14 iulie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată înaintată de Scutari Ecaterina a fost admisă parțial.

S-a anulat decizia IP „Agenția Servicii Publice” Serviciul Acte Stare Civilă Anenii Noi nr. 152 din 29 ianuarie 2019, prin care au fost respinse solicitările reclamantei de eliberare a certificatului de divorț în temeiul încheierii irevocabile a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central din 02 noiembrie 2018.

S-a anulat decizia IP „Agenția Servicii Publice” Serviciul Acte Stare Civilă Anenii Noi nr. 1668 din 15 august 2019 precum și decizia IP „Agenția Servicii Publice” nr. 01/S-530/19 din 28 august 2019 prin care au fost respinse cererile prealabile ale reclamantei de eliberare a certificatului de divorț în temeiul încheierii irevocabile a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central din 02 noiembrie 2018.

S-a obligat IP „Agenția Servicii Publice” Serviciul Acte Stare Civilă Anenii Noi de a elibera Ecaterinei Scutari certificatului de divorț în temeiul încheierii irevocabile a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central din 02 noiembrie 2018.

S-a încasat de la IP „Agenția Servicii Publice” în beneficiul Ecaterinei Scutari cheltuielile de judecată în sumă de 3 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, pretențiile reclamantei au fost respinse ca neîntemeiate.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat că încheierea din 02 noiembrie 2018 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, a devenit definitivă la 17 noiembrie 2018, fiind obligatorie spre executare de către IP „Agenția Servicii Publice”, deoarece, autoritatea publică pârâtă nu este împuternicită de a formula un dezacord cu orice hotărâre/încheiere judecătorească pronunțată într-un proces în care nu este implicat în calitate de participant la proces.

Manifestând dezacordul cu hotărârea hotărârea din 14 iulie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, în termenul prevăzut de lege, IP „Agenția Servicii Publice”, la 24 iunie 2020 a depus cerere de apel nemotivată, iar la 01 octombrie 2020, după recepționarea hotărârii motivate, a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 19 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel declarată de IP „Agenția Servicii Publice”, a fost casată integral hotărârea din 14 iulie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și pronunțată o decizie nouă prin care, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de către Scutari Ecaterina împotriva Agenției Servicii Publice, Centrului Multifuncțional Serviciul Acte Stare Civilă Anenii Noi, terț Scutari Mihail, cu

privire la anularea actelor administrative, obligarea eliberării certificatului de divorț, repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a stabilit că în încheierea din 02 noiembrie 2018 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central nu este indicat că IP „Agenția Servicii Publice” este obligată să efectueze careva acțiuni în vederea înregistrării desfacerii căsătoriei, fiind indicat doar modul de repartizare a cheltuielilor care urmează a fi suportate de participanții procesului la înregistrarea desfacerii căsătoriei. Prin urmare, refuzând înregistrarea divorțului și eliberarea certificatului de divorț în temeiul încheierii din 02 noiembrie 2018 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, IP „Agenția Servicii Publice” nu a încălcat prevederile art. 16 din Codul de procedură civilă, întrucât nici o mențiune în acest sens prin care ar fi obligat organul respectiv să efectueze înregistrarea divorțului și eliberarea certificatului de divorț nu se conține în actul judecătoresc de confirmare a tranzacției de împăcare.

Astfel, nu s-a demonstrat că prin acțiunile sau inacțiunile autorității publice pârâte au fost încălcate careva drepturi ale reclamantei, întrucât în cadrul efectuării controlului judecătoresc asupra actelor administrative individuale defavorabile emise de autoritatea publică pârâtă, s-a stabilit legalitatea acestora și netemeinicia pretenției reclamantei privind compensarea prejudiciului moral.

Cu referire la pretenția reclamantei privind compensarea cheltuielilor de judecată suportate în prezentul proces, instanța de apel a constatat că, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată/cheltuieli de asistență juridică. La caz, Scutari Ecaterina, nu poate pretinde la compensarea cheltuielilor de judecată odată ce acțiunea a fost respinsă.

La 30 martie 2021, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal (f.d.186), Scutari Ecaterina, reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 19 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei decizii noi prin care să fie menținută hotărârea instanței de fond.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată fiind bazată pe o interpretare eronată a normelor de drept, nefiind aplicată legea care trebuia să fie aplicată, aplicînd o lege care nu trebuia să fie aplicată, fapt ce a dus la o apreciere arbitrară a probelor.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntîrziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat la data de 19 ianuarie 2021 decizia contestată în lipsa Ecaterinei Scutari și a avocatului Ruslan Cimpoi. Decizia a fost expediată în adresa participanților la proces și recepționată de către avocatul Ruslan Cimpoi, la data de 15 martie 2021 (f.d.179).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Scutari Ecaterina, reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 30 martie 2021, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 07 aprilie 2021, în adresa participanților la proces a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 13 aprilie 2021, IP „Agenția Servicii Publice” a depus referință la recursul declarat de către Scutari Ecaterina, reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs, ca fiind neîntemeiată.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont

pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Scutari Ecaterina, reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi, este inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Scutari Ecaterina reprezentată de avocatul Ruslan Cimpoi se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh